

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială. :: ::

Unitatea

REDACTOR RĂSPUNZĂTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei
Numărul 4 Lei

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Să nu ne amăgim

— Incă un cuvânt în chestia sfintelor misiuni populare *) —

de prof. DR. NICOLAE LUPU

În Nrul 9 dela 26 Februarie c. al acestui ziar, în articolul intitulat „Misiunile sacre“ s'au arătat unele piedici ale acestor opere primenitoare de suflete. Cauzele invocate de autorul aceluia articol și în deosebi chestia financiară sunt prea adevărate și într'adevăr că pe mulți preoți li fac să se dîsguste de misiuni sacre în parohiile lor. De cele mai multe ori cheltuielile se pot însă evita, căci sunt cauzate sau de o înțelegere greșită a rostului și importanței misiunilor, sau de confundarea lor cu serbări de altă natură.

Și aici e locul să se spună, că prea mult pond se pune uneori pe pompa externă, pe prânzuri de gală, la cari se invită toată inteligența din parohie și jur, se aranjează serbări zgomotoase, cari nu numai că n'ajută misiunii și scopului misionarului, dar de multeori zădărnicesc chiar și rodul sufletesc al ei.

Aduc un caz întâmplat în vara trecută la niște misiuni ținute într'o parohie fruntașă.

Incă la o depărtare destul de considerabilă de comună mă întimpină un grup de călăreți în vestimente naționale, împodobiți cu flori, pantlici și năfrâmi de mătăasă. Pe stradele satului porți de triumf, tineret cu steaguri și buchete de flori, cântece și imnuri naționale, și în sfârșit tot ce țărânu român-bun la inimă, cum e, poate să facă în cinstea cuiva. Să zicem că toate acestea n'au costat nimic și că erau manifestările de bucurie ale poporului; cheltuielile au urmat însă în ziua următoare, iar lucrurile pe de-o parte începură a fi exagerate, pe când de alta lăsară foarte mult de dorit.

La biserică și la predici, poporul dornic de cuvântul lui Dumnezeu veni cu mic cu mare, așa încât nu cred să fi rămas acasă decât poate vre-un neputincios și acela care-l îngrijă. Biserica de altcum destul de încăpătoare era tixită de public. Mulți mai stăteau și pe afară, căci erau peste 1500 suflete. Cuminecări însă, abia de s'au făcut la a cincisprezecea parte, și asta din cauză că n'au fost preoți confesari îndeajuns, sau și de-au fost au venit prea târziu, așa încât nu s'a mai putut mărturisii decât o mică parte din poporul adunat.

La prânz însă era un frumos număr de preoți și preotese, domni și domnișoare așezați în jurul unei mese lungi, ca la cine știe ce banchet. Fripturi preste fripturi, vin peste vin, ca la nunta Zamferei din poveste, și era o adevărată pradă. Nu numai atât, dar iată că în

toiuł mesei un taraf de lăutari se postează sub fereastră și începe să tragă:

De ziua nunții tale-ți scriu
Acum câteva rânduri...

Intrară și în casă și începură să tragă la Sârbe, Hăjăgane, Invărtite, etc. așa încât prânzul se schimbă în nuntă. Ba mai veni și o ceată de călușeri, cu zurgălaie și împodobiți cu pantlici de mătăasă și cu pene de curcan în căciuli și începu să joace în curte Banul Mărăcine, Călușerul, Bătuta, etc. Lumea se adunase la casa parohială, încât și curtea și ulița erau pline.

Rațele jumulte, prăjiturile și sticlele cu vin ieșiau una după alta din culină și pivniță și intrau în casă, ca să dispară pentru totdeauna în pânțele misionarilor.

Această nuntă misionară, sau mai bine zis acest jaf, poate oricine să-și închipuiască cât va fi costat. Pe mine însă mă pusese într'o încurcătură destul de mare. Programul meu pentru după amiază, era să predic despre înfrânare, despre deșertăciunea lucrurilor omenești și despre judecata din urmă. Cum puteau deci acestea să se potrivească cu cele ce poporul văzuse la casa popii. Mă hotării deci să-mi schimb programul, căci mă temeam să nu-mi strige vre-o voce din public: — Sătul de mîncări și beuturi alese, de lăutari și călușeri, îți este ușor să vorbești despre înfrânare și despre deșertăciunea acestei lumi. — Am vorbit deci despre credință, despre indulgențe și despre comuniunea sfinților.

La binecuvântarea din cimitir și la predica de acolo n'au mai luat însă parte decât vre-o câți-va bătrâni, căci tineretul și călușerii luaseră pe lăutari și într'o grădină încinseră o horă, încât din cimitir se auzeau zumzetele gurdunei și chiuiturile:

Hai mândrufo 'n satul meu,
Că nu-i popă, nici birău...

Iată deci misiuni împreunate cu multe cheltuieli, pe cari dacă le va suporta preotul singur, de sigur că și-a mâncat congrua pe două luni; iar de va face repartiție pe popor, acel popor nu va mai dori misiuni în veci, ca să lădoape cu mîncări și beuturi pe unul și pe altul, iar el să înghită sec pe la ferestre și să plătească.

Zelul nehibzuit a stricat totul. Cât de bine ar fi reușit, misiunile dacă n'ar fi fost atîta fanfaronadă, dacă preoții din satele vecine ar fi venit de dimineață, ar fi mărturisit și s'ar fi reîntors pe la casele lor, prânzul să fi fost cât de modest, iar pompa externă s'o fi lăsat pentru sărbătorile naționale.

Atunci preotul, sau eventual parohia, ar fi rămas fără atîtea cheltuieli, misionarul fără de încurcături; iar în sat ar fi rămas o atmosferă sfântă în urma predicilor mântuitoare și ale sfintelor Taine.

Să nu ne amăgim deci, făcând din misiuni adunări de altă natură sau petreceri zgomotoase, ca să nu se zică și despre noi ca oarecând despre paianjenul a cărui muncă iscusită a fost distrusă de un gândac: Labor quidem magnus, effectus autem nullus.

Spre o schimbare în postul de secretar de stat al sf. Scaun. În curând se împlinesc 50 ani de preoție ai Cardinalului P. Gasparri, din care prilej Eminența Sa ar voi să se retragă din slujba împreună cu o atît de grea răspundere a secretarului de stat al sf. Părinte, pe care o deține dela urcarea pe tron a Papei Benedict al XV-lea.

În 1922, când s'a urcat pe tron actualul Pontifex, Cardinalul Gasparri și-a oferit, după datină, demisia din postul ce deținea, dar sf. Părinte — dorind să meargă intru toate pe urmele marelui său antecesor — l-a rugat să continue a-și servi biserica la locul de răspundere pe care-l avea. Este deci sigur că sf. Părinte nu se va lipsi nici acum, decât la insistențe deosebit de stăruitoare, de luminile încercatului său secretar de stat. Pentru acest caz, combinațiile de urmaș cad asupra Cardinalilor *Bonzano*, *Ceretti* și *Pacelli*. Primii doi sunt dintre cei mai tineri cardinali — cel mai în vîrstă dintre ei, Bonzano, fiind creat abia în 1922 — și ambii au avut importante misiuni diplomatice, unul ca delegat apostolic în Statele Unite, iar al doilea ca Nunțiu apostolic la Paris. Iar Pacelli, actualul Nunțiu apostolic din Berlin, trece drept cea mai bună forță a diplomației papale de azi, angajat chiar acum în tratative foarte avansate pentru încheierea unui concordat cu Reichul.

Cu toții sunt puteri de primul rang, căroră dacă li-se va încredința secretariatul de stat din Vatican vor și neapărat să-l conducă spre mărirea bisericii.

Fundația „Regele Ferdinand I“. Prinț'o scrisoare dtto 22 Februarie c. a M. Sale Regelui, așezămîntul cultural, civil și militar numit „Fundația Regele Ferdinand“ — creat anul trecut, la împlinirea celor 60 ani de viață ai M. Sale, prin votul unanim al corpurilor legiuitoare — și-a primit acum sediul și destinația.

Sediul noului așezămînt cultural a fost așezat de M. Sa Regele la Iași, „în vechiul și strălucitul centru cultural al Moldovei întregite, unde — după cum spune M. Sa — s'a făurit marea unire cu celelalte țări surori de sub stăpînirea străină și unde Ne-am adăpostit, împreună cu Regina, în vremurile de cumpănă ale războiului pentru unitatea națională“.

*) Intrînd cu săptămîna următoare în marele post al Paștilor, când activitatea misionară se va porni din nou pe toată linia, facem loc cu plăcere acestei întîmpinări mult grăitoare.
N. R.

In ce privește *destinația* acestei fundații ne lămurește statutul aprobat de M. Sa Regele, în care se spune că se vor înființa: O fundație universitară „Regele Ferdinand“ la Iași și un institut cu internat pentru educațiunea fiicelor de ofițeri, într-o localitate ce se va fixa ulterior. In fruntea ambelor instituții va fi câte un comitet, a căror atribuții ne orientează și în amănunte asupra destinației lor. După *art. 6* al statutului comitetul prim va avea în sarcina sa: a) Conducerea și administrarea fund. universitare; b) Acordarea de burse pentru studii în țară și străinătate, precum și procurarea de cărți elevilor și studenților lipsiți de mijloace; c) Organizarea și subvenționarea cercetărilor științifice privitoare la cunoașterea țării; d) Acordarea de ajutoare Academiei române. *Art. 7* ne spune apoi atribuțiile celui alt comitet, în următoarele: a) Conducerea și administrarea Institutului cu internat pentru educația fiicelor de ofițeri; b) acordarea de ajutoare pentru învățătura fiilor și fiicelor de militari în școlile atât inferioare cât și superioare din țară și din străinătate; c) acordarea de ajutoare la căsătoria absolvenților meritoase și lipsite de mijloace din Institutul prevăzut la lit. a.

In amintirea zilelor mari și grele, în cari M. Sa Regina „Mi-a fost — cum spune scriitoare regală — tovarășa inimoasă în suferinți și cel mai bun și statornic sprijin întru toate, doresc ca Ea să fie asociată la ocrotirea tuturor așezămintelor acestei fundații“. Iar felul acestei asocieri, statutul îl precizează în următoarele (*art. 10*): M. S. Regele își rezervă dreptul de a exercita, în orice mod va crede de cuviință, controlul asupra funcționării fundației și să ordone măsurile cuvenite. — In caz de minorenită a Regelui, acest drept, precum și toate celelalte drepturi rezervate M. S. Regelui prin statutul de față, trec până la majorenitate asupra Principelui celui mai în vârstă din Familia regală, afară de cazul supraviețuirii M. S. Reginei Maria, care va exercita aceste drepturi pe tot timpul vieții Sale.

RECLAMA

este sufletul comerțului :-

Omagiu lui Enescu.

Enescu! L-am auzit debutând cu bucăți din Locatelli, Mozart și compoziții de a le lui în „la minor“ cu motive naționale.

Ținuta îi este impecabilă și nobilă. E stăpân absolut pe sine și vioara lui, căreia îi împărtășește sufletul, îi dă viață din viața proprie: viață intensă, bogată cu resurse infinite de sentimente și inspirație. Trupul îi se înmulțide c'o eleganță neasemuită, legănându-se pe loc în valurile armoniei ce curge șuvoiu bogat sub degetele-i vrăjite de mag. Ochii îi sunt parca fixați în vag și absorbiți de vraja melodiei, de motivul inspirației ce-i plutește viu înaintea ochilor, fermecându-i cu liniile imateriale ale trumuseței ideale. Capul ușor înclinat pe vioară se lasă cucerit parca de intruparea idealului artistic ce devine, iată, carne și oase sub degetele meștere și arcușul iscusit, ideal pe care-l vezi în chipul unei grădini neasemuite și încântătoare, plină de florile armoniilor celor mai desăvârșite.

Ce nu poți ceti în sufletul artistului creator, urmărindu-l pe ne 'ntrecutul tâlcuitor Enescu! Urmărești în școala lui vaerul sufletului, jelea neostoiată, geamătul dureros, țipetul violent al aceluia, prăbușirea sufletului: neantul nimicirii. Prinzi bucuria potolită, veselia sprintară, învălurarea sentimentelor mai pătimeșe, beția avântului, dorința fierbinte, vârtejul focului patimei nebune ce te mistuie, vâltoarea adâncă, rășcolirea vijelioasă a tempestii ce te frământă și trece cu repeziciune prin grădina sufletului tău zguduindu-l, cutremurându-l, devastându-l. Vezi parca cu ochii valurile de lumină blândă, ale veseliei potolite ce te leagănă, te adoarme lin, vezi entuziasmul și extazul și beatitudinea sufletului parca eșit din alvia-i firească, rupând orice zăgazuri naturale și transportat în alte sfere luminoase ce-i inlanțue biruitor sufletul și opresc parca graiul. Și atunci măiestrul neasemuit scoate de pe corzile vioarei niște sunete atât de neobișnuite, atât de delicate, de abia perceptibile, aduse parca din alte lumi, cât aproape vezi irealul înaintea ochilor, vezi o altă lume frumoasă în fața ta, aproape, s'o pipăi cu mâna.

Dar cine să poată spune tot ce stărnește

în suflet acest mare artist. E cu neputință. Destul că te obosește, înălțându-te cu perfecțiunea artei sale și nervii de abia rezistă tensiunii, lăsându-se răpiți de admirația ce le-o inspiră arta lui. Și cu toate astea l-ai tot ascultă ore și ore ne'nterupt, nu te-ai mai duce de lângă dânsul!

Fericită națiunea care-l are fiind o apoteoză a geniului național în fața lumii!

ep. Al. N.

Câteva date asupra mișcării baptiste dela noi. In legătură cu vizita recentă pe care ne-a făcut-o d. Ruhsbroocke, șeful comunității baptiste mondiale, presa din capitală a publicat o întreagă serie de date, cari ne orientează destul de bine asupra proporțiilor pe cari le-a luat la noi mișcarea baptistă.

Numărul predicatorilor autorizați se apropie de o mie, exact 909, dintre cari însă numai 19 au o cultură mai însemnată, iar restul de 890 sunt muncitori și țărani, cu o pregătire de abia câteva clase primare. Ce privește apoi răspândirea sectei baptiste, recordul îl ține incontestabil Ardealul, iar în locul al doilea stă Basarabia. In specie baptiștii au pătruns până acum în 212 localități din județul Bihor, în 163 localități din județul Arad, 129 localități din județul Alba, 111 localități din județul Severin, 69 localități din județul Caraș, 60 localități din Timiș-Torontal, 78 localități din Hunedoara și 55 localități din județul Cluj. In celelalte județe din Ardeal cucerirea baptistă este mai neînsemnată. In Basarabia situația este binisor mai bună, intrucât baptismul n'a străbătut încă decât în 15 localități din județul Lăpușna, 18 localități din jud. Tighina, 16 localități din jud. Cahul, 26 localități din jud. Ismail, 38 localități din jud. Cetatea-Albă, 19 localități din jud. Bălți și în 18 localități din jud. Hotin.

Cum vedem și din această înșirare sumară a datelor referitoare la mișcarea baptistă, primejdia nu este de disprețuit, și deși momentan nu atinge mai pronunțat decât județe cu majoritate românească ortodoxă, trebuie să ne dăm toată silința ca pe toate căile să punem stavilă răspândirii baptismului pe satele noastre.

Foiața „Unirii“

Pro memoria

Educația religioasă la Pestalozzi*)

1. Ființa lui Pestalozzi a fost dominată, încă din cea mai fragedă vârstă a copilăriei, de sentimente cu adevărat creștinești. Mila, iubirea și devotamentul până la sacrificiu, față de aproapele, sunt trăsăturile caracteristice atât ale vieții, cât și ale operii educative a lui Pestalozzi.

Pentru a documenta în special această ultimă afirmație, să cercetăm mai de aproape opera educativă a lui Pestalozzi și să vedem: Ce rol atribuie el religiei ca factor educativ și cum crede Pestalozzi că trebuie făcută educația religioasă a copilului. Din felul cum s'a manifestat sentimentul religios în viața lui Pestalozzi, se poate vedea că el acorda neîntrerupt și cu cât înainta în vârstă, o importanță tot mai mare studiului religiei, ajungând să fie

*) Din numărul de pe Februarie c. al *Revistei generale a învățământului* — închinat în întregime marelui pedagog Pestalozzi — reținem câteva părți din articolul „Educația religioasă la Pestalozzi“, deosebit de potrivit pentru a învedera greșala ce este pe cale a se face prin neglijarea învățământului religios în formarea generației de mâine. N. R.

convins, atunci când întrevede ruina institutului său de educație din Yverdon, cum că aceasta se întâmplă din cauză că n'a făcut din religie adevăratul lui fundament.

Și să nu se treacă cu vederea faptul așa de important, că el spunea acestea la vârsta de aproape 80 de ani și după o experiență pedagogică de aproape 60 de ani.

Nu impietăm deci cu nimic asupra adevărului, când afirmăm că *Pestalozzi privia religia ca mijlocul cel mai puternic, pe care trebuie să se sprijine educația morală a copilului, pentru a atinge idealul educației, care — după el — este umanitatea perfectă.* Dar în ce constă umanitatea perfectă? In dezvoltarea unitară și armonică a tuturor dispozițiilor înnăscute în ființa psiho-fizică a copilului, într-o atmosferă sufletească morală, care să fie întemeiată pe iubire și credință. Pestalozzi vrea să-și ajute poporul și el nu vede un mijloc mai sigur de a-l ridica, decât dându-se posibilitate fiecărui individ în parte, să se desvolte printr-o educație îngrijită. El spune că: „Și în copiii cei mai săraci și oropsiți a sădit Dumnezeu o sumă de forțe morale intelectuale și fizice, pe cari n'avem decât să le deșteptăm, să le ațâțăm, să le curățim de noulul brutalității și al sălbătăciei“.

Și adaugă el: „Toate aceste forțe au un element comun: Tendința de a se desvolta.

După cum sămânța tinde a deveni plantă, predispoziția tinde a deveni forță“.

„Omul voiește orice lucru, pentru care simte că posedă forță și trebuie, în baza acestor impulsuni interioare, să voiască“. Ochiul voiește să vadă, urechea să audă, piciorul să umble, mâna să apuce. Dar tot astfel voiește inima să creadă și să iubească, spiritul voiește să cugete. „Aceste tendințe trebuiesc dezvoltate prin educație. Omul cu dispozițiile sale este opera naturii: Actualizarea acestor dispoziții e opera educației“. Forțele sufletești trebuie să conlucreze armonice, pe baza unui spirit comun. Dar ce trebuie să înțelegem prin spirit comun în viața sufletească? Mediul psihic, atmosfera sufletească, în care se dezvoltă individul, coloritul moral al forțelor sale. Și în ce constă acest spirit comun? In iubire și credință, singurele, care-l pot ajuta pe individ să ajungă, prin educație, la umanitatea perfectă.**)

2. Dar când și cum se va începe educația religioasă? Răspunsul e precis: *Încă din cei dintâi ani ai copilăriei se va căuta să se creeze o dispozițiune sufletească favorabilă religiozității, producând în sufletul copilului cât mai puternice sentimente favorabile acestei religiozități.* E posibil aceasta? Da, răspunde Pestalozzi, și mijlocul necesar înfăp-

**) Din „Schwannengesang“.

Pentru cartea cea mare a școlilor Blajului. Peste 2 ani, la 1929, se împlinesc 175 ani dela deschiderea școlilor noastre din Blaj. Lumina ce s'a împrăștiat din aceste școli în tot cuprinsul românismului s'a resimțit deabinele în viața de oricând a neamului nostru, dar povestea vieții lor nu s'a scris până acum decât în liniamente mari, lipsite de culoarea și vraja amănuntelor deosebit de interesante, cari singure îmbie temeiul necesar pentru o înfățișare adevărată a istoriei lor.

Neajunsul acesta vrea să-l înlăture d profesor **Alexandru Lupeanu**, bibliotecarul nostru arhidiecezan, care printr'un călduros apel adresat foștilor școlari ai Blajului, invită pe toți, și îndeosebi pe cei mai bătrâni, să-și scrie amintirile pe cari le au din anii petrecuți în școlile dela Blaj și să le trimită apoi bibliotecii centrale arhidiecezane, unde se vor păstra cu sfințenie, fiind la îndemâna tuturor „celor ce vor avea — cum spune d. Lupeanu — dragostea și priceperea să le dea graiu și viață“.

Gândul este din cele mai bune și credem și noi, că jubileul de peste 2 ani a școlilor noastre în adevăr nu se va putea prăznuși cu nimic mai vrednic decât cu o frumoasă lucrare, în care să se cuprindă istoria lor adevărată și atât de bogată în roade. De aceea ne alăturăm cu toată inima la îndemnul și rugămintea dlui prof. Lupeanu, îndemnând și din partea noastră pe toți să-i dea ascultare.

Vor face o faptă din cele mai bune, împlinind în aceeași vreme și o plăcută datorință față de școlile, cari le-au dat avânt și putere.

Știri mărunte

Personale. P. V. Ordinariat arhidiecezan a numit pe pâr. **Aurel Iubaș**, fost preot al eparhiei Lugojului, paroh la Ighiu, iar pe **Reverendul Vasile Laslo** pedagog la Internatul Vancean de băieți.

Premiile societății scriitorilor români. În adunarea generală a S. S. R. ținută săptămâna trecută s'a făcut împărțirea premiilor anuale ale acestei societăți. Dintre acestea premiul „I. Al. Brătescu-Voinești“ de 25,000

Lei l-a obținut d. **C. Ardeleanu** pentru romanul „Diplomatul, tăbăcarul și actrița“. Dl **I. Minulescu** a primit pentru opera sa poetică premiul „N. Filimon“ tot de 25,000 Lei. Premiul „C. A. Rosetti“ de 20,000 Lei s'a dat dlui **V. Savel** pentru romanul „Vadul hoților“. Dl **Ion Pillat** a luat pentru „Biserica de altă dată“ premiul „Socec“ de 10,000 Lei. Opera poetică aiui **Perpessicius** a fost premiată cu 6000 lei, iar volumul „Povestiri de pe dealuri“ a dlui **Eug. Boureanu** a luat un premiu de 4000 lei. Premiul „Benvenisti“ de 2000 lei s'a dat dlui **G. Dumitrescu**, iar premiul „I. Pavelescu“ de 1000 lei dlui **A. Enășescu**. — Toți aceștia scriitori premiați au fost apoi sărbătoriți în cadrele unui banchet, la care a participat și d. Nichifor Crainic, secretarul general dela ministerul artelor.

Locale. Dumineca viitoare, prima din sf. Paresimi, va predica în catedrală pâr. **Traian German**, director la liceul de fete.

— După muncă încordată de câțiva ani — îndrumată cu devotament și pricepere de Consiliul de administrație (în frunte cu dd. Ștefan Roșianu și Augustin Caliani) — **Cooperativa „Ajutorul“** a trecut peste toate greutatele începutului, prezentând cele mai bune garanții pentru o dezvoltare din cele mai frumoase. Ultima adunare generală, ținută Dumineca trecută, unde s'a constatat, că un capital de abia 67,000 Lei a reușit să facă o învârtire de aproape două milioane, realizând un beneficiu net de peste 80,000 Lei, a luat cu multă bucurie act de acest avânt al cooperativei și lumea, care a simțit și în altă formă binefacerile acestei asociații, a grăbit să se înroleze cu bucurie — prin semnare de noi acții — sub steagurile ei. În consiliu s'au reales membri ieșiți la sorti, cu excepția dlui **A. Frățilă**, trecut ca pretor la Bahnea, în locul căruia a intrat d. **Toma Cociș**, directorul școlii primare de stat.

— **Conferența dlui prof. V. Merușiu**, care ne-a vorbit Dumineca trecută despre regiunile polare a adunat într'un mănunchiu datele mai noue referitoare la descoperirea celor două poluri ale pământului, introducând auditorul — cu ajutorul unei întregi serii de proiecțiuni luminoase — în tainele minunate ale lumii polare. — Munca deosebit de folositoare

a „Extensiunii universitare“ continuă, și mâine va vorbi d. prof. N. Bănescu despre legăturile dintre România și Bizanț.

O nouă lege de exploatare poștală. Un nou proiect de lege pentru exploatare poștală, telegrafică și telefonică este în studiu, în care se prevede între altele, că monopolul poștal să se extindă și asupra coletelor poștale interne până la greutatea de 10 kgr. cum și asupra vămii coletelor, pachetelor, cutiilor cu valoarea declarată, precum și asupra oricărei expedieri poștale supuse vămii. Proiectul prevede și înființarea serviciului de **cecuri și virimente poștale**, precum și serviciul distribuirii actelor judiciare. O parte interesantă a acestui proiect o constituie faptul că, pe viitor, **corespondența oficială a autorităților nu va mai fi scutită de taxele poștale.**

Catalogul prosei pe 1927. Editura „Rudolf Mosse“ a scos și pe 1927 cunoscutul său calendar al presei din România, care cuprinde toate publicațiile din țară, dând asupra fiecăreia bogate amănunte, cari pot fi de interes pentru lumea comercială și industrială, ca și pentru cei ce vreau să se orienteze asupra numărului, tendinței și caracteristicii singuraticelor publicații din România. Momentele principale ale acestui catalog se trec și în catalogul presei mondiale editat de aceeași firmă la Berlin, așa că presa românească ajunge a fi cunoscută pe această cale pe tot întinsul globului. — Catalogul se împarte gratuit tuturor întreprinderilor comerciale, industriale și bancare importante. El poate avea însă oricine dela **Rudolf Mosse**, soc. anonimă, București. Calea Victoriei 31.

† **Pâr. Eugen Șiancu**, paroh în Meșteacănu (arhidieceză), s'a stins la 27 Februarie c. în anul 51 al vieții și 25 al preoției sale cinșite. Il deplâng numeroase rudenii. — Fie-i partea cu dreptii!

† **Valeria Pop**, soția preotului nostru Valer Pop din Cluj-Mănăștur (arhidieceză), s'a stins la 24 Februarie c. în anul 63 al vieții și 45 al fericitei sale căsătorii. — Odihnească în pace!

tuirii este cel obișnuit și așa de cunoscut din întreaga lui operă educativă, este „intuiția“.

Văzând mereu manifestările vieții religioase din familie și în deosebi pe ale mamei — căci femeia este din fire mai religioasă —; dat fiind faptul, că și legătura dintre copil și mamă este mai strânsă, mai sentimentală, va fi imposibil să nu se producă în sufletul copilului acea dispoziție favorabilă religiozității, atât de necesară pentru trecerea la fapte cu caracter religios, care să ducă la formarea de deprinderi religioase. Pestalozzi e cu totul împotriva formării de deprinderi în mod mecanic; dar el își dă seama că nu se poate da copiilor o motivare rațională a necesității acestor deprinderi, și ca urmare, crede că e bine să li-se dea, la început cel puțin, o motivare efectivă; ca atare, el cere să producem în sufletul copilului, în primul rând, sentimente.

3. Dar copilul se mărește; devine adolescent și apoi tânăr. Acum e nevoie să ajungă a fi stăpân — din ce mai mult — pe libertatea lui, pe voința lui. *Ca să știe să se conducă singur în viață și să rămâie totuși om și creștin bun, este neapărată trebuință să poseadă anumite principii morale și religioase.* Acestea, spune Pestalozzi, se vor extrage din însăși natura faptelor trăite, iar nu din povești — cum cerea Kant.

Dar eare va fi criteriul judecării faptelor

trăite? Cum se va face sancționarea lor? Pe baza sentimentelor morale altruiste, pe cari copilul și le-a însușit prin deprinderea exercitării de fapte moral-religioase.

Formula, care — după d. prof. G. G. Antonescu — cuprinde toate condițiile esențiale puse de Pestalozzi educației moral-religioase, este următoarea: „Numai posedând un material intuitiv suficient și variat, cântărind valoarea lui în balanța sentimentelor altruiste și sistematizându-l după norma obținută prin această cântărire, ajungem a procura elevului principii morale cu o reală influență asupra caracterului“.

4. În lumina aceasta ne apare educația religioasă în opera lui Pestalozzi. Atențiunea deosebită, ce acordă el, nu numai cunoașterii acestui obiect, ci *mai ales practicării de fapte morale cu caracter religios*, ne arată că, poate chiar fără să-și fi dat seama la început, întreaga lui viață a fost condusă și însuflețită de principii morale cu fundament strict religios.

Căci mila și dragostea fierbinte față de aproapele sunt, încă din copilăria lui, cauzele cele mai puternice, cari îl îndeamnă să se devoteze până la sacrificiu operii de înălțare a poporului prin educație.

Și este așa de entusiasm și așa de tare în credința lui că opera-i trebuie să izbândească, încât, chiar atunci, de pildă, când vede ruina școlii lui de săraci din Neuhoof, el con-

semnează în jurnalul său următoarea hotărâre cu adevărat eroică: „Dacă greutatea ar fi mai numeroasă și umbra forțelor, ce mi-au mai rămas, mai mică, — totuși, ultima mea răsufire tinde către realizarea idealului meu“.

Un astfel de entusiasm și o așa puternică credință în isbânda finală, care nu s'au desmințit nici-odată în timp de peste 60 ani de muncă, închinați ideii ridicării poporului prin educație, socotim că merită cu prisosință nu numai omagiul adus de conaționali lui Pestalozzi, prin cuvintele evocatoare săpate pe soclul statuei lui din Birr, ci și pe acela de a-i purta cu toții imaginea atât de blândă adânc implantată în inimile noastre de învățători, pe cari el — ca nimeni altul în afară de divinul Isus — ni le-a încălzit cu exemplul viu al vieții lui de muncă și jertfă pentru binele aproapei.

Prof. Bartolomeu A. Popescu.

PENTRU RESTANȚIERI. Având cu sfârșitul anului 1926 circa 100,000 Lei la restanțieri, invităm și pe această cale pe toți datorarii să binevoiască a ne plăti cât mai fără întârziere, pentru a putea satisface și noi îndatoririlor ce avem. Deodată anunțăm, că celor ce nu ne-au plătit încă nici pe 1924, le-am suprimat foaia și suntem hotărâți a urma pe această oale față de toți restanțierii mai vechi.

Cetiți și răspândiți: „UNIREA“.

Telefonul „Unirii“.

D. Lonea. Păr. V. C. de care întrebați a fost mai întâi preot în luriul de câmpie, iar mai apoi a trecut în ceva serviciu civil la băile din Petroșeni.

Dr. M. București. Da, este perfect adevărat. „Unirea“ cu cei aproape 40 ani de existență nelntre-ruptă, și un trecut de lupte naționale pe cât de frumoase pe atât și de primejdioase, nu s'a mai putut învrednici de permisul găzetăresc, fiindcă atunci nu s'ar mai fi ajuns poate pentru toți reprezentanții recentelor efem-ride puse atât de vremelnic în serviciul stăpânirii. Se spune, că noile permise s'ar fi dat în baza unui regu-lament, dar asta nu poate fi decât o mare minciună, fiindcă în baza nici unui regulament „Unirea“ nu putea să rămână pe din afară. Nu regulamentul, ci altceva a prezidat deci la distribuția noilor permise: Capriciul politic al celor-ce, trecând peste orice margini ale lega-lității, au ținut să mai dea o dovadă, că totul este în țara aceasta în subordinea unei înguste și păcătoase politici de partid. Tabloul persoanelor și publicațiilor, cărora s'au acordat permise ar fi, suntem siguri, o splendidă dovadă a acestei afirmații, dar cine va fi omul în stare a scoate acest tablou la lumina cură-țitoare a zilei. — Nu aceasta este însă prima neplăcere de care se lovește „Unirea“ în drumul ei spre idealul pe care-l servește, și astfel ea nu-i va servi decât pentru a putea sublinia și mai mult necesitatea imperioasă a unei radicale purificări a vieții noastre publice.

A. Alba-Iulia. Publicându-se apelul DVoastră întâi în altă gazetă, nu-i putem face onoarea unei repro-duceri. Dar poate nu-i făceam loc nici altfel, fiindcă oricâte interese comune ar avea profesorii de religie de deosebite confesii, o asociere a lor pe temeiul interconfesional o socotim inadmisibilă. Și apoi mai e ceva: Corul nostru episcopesc s'a ocupat în ultima sa conferență și de chestia învățământului religios în legă-tură cu noul proiect de reformă al dlui Petrovici, cerând printr'un memoriu respectarea integrală a drepturilor câștigate pe acest teren. Nu găsim deci, că ar mai fi nevoie de o alarmare în sensul apelului DVoastră.

Biruința. Cluj. „Arlechin“-ul DV. care se întâmplă se mai aibă și „Comp.“ aduce foarte mult cu popularul „Urlăcării“, așa că nu ne mirăm chiar de loc de șirele comedioase, pe cari aceștia ni-le adresează în numărul DV. dela 3 Martie c. Și cum pe timpul acela s'a în-tâmpat să mai fie și lună plină, articulațiile Dlor erau chiar „la sexon“, așa că evident nu ne putem supăra, mai ales că „arlechino“ înseamnă în limba italiană „come-diant“. — Să nu vă supărați deci nici DVoastră, dar cu „arlechinii“ nu se poate intra — nu i așa? — în „discuții“ mai serioase.

T. Medieșul aurit. Din suma de 300 Lei, cât ne-ați trimis, s'a achitat abonamentul până la 31 XII 1926. Ziarul se trimite de mult la adresa cea nouă.

R. Tureni. Am primit 160 Lei. Pentru completarea abonamentul până la finea anului curent, mai trimiteți încă 40 Lei.

M. Pietra. Din suma trimisă, 180 Lei am plătit la „U. P.“ restul a rămas în abonamentul ziarului nostru.

Biserica gr.-cat. Mădăraș (j. Satu mare). Con-firmăm primirea abonamentului pe anul curent.

Oficiul parohial. Tohanul vechiu. Vă avizăm, că am primit abonamentul pe anul curent.

M. Căseiu de jos. Din suma trimisă 150 Lei s'au contat în abonamentul anului curent.

P. Groși. Suma trimisă am primit-o. Abonamentul e aranjat până la 31 XII 1926.

Oficiul parohial. Zorlențul mare. Primit 530 Lei. Achitat până la 31 XII 1927.

Gh. Culciul mare. Pe anul 1925 nu aveți restanță. Suma trimisă am primit-o.

M. Sighet. Intreagă suma trimisă s'a contat în abonamentul anului curent.

M. Busa. Am primit 430 Lei. Achitat până la 30 Iunie 1927.

P. Lăpuș. Suma trimisă am primit-o. Restanță nu este.

Dr. S. Gherla. Chităm primirea sumei de Lei200.

P. Ceaca. Am primit abonamentul pe anul trecut

CONCURS.

Antreprenorii, cari doresc a executa lucrările împreunate cu edificarea bisericii greco-cat. din Alecuș, posta Fărău, sunt invitați a-și înainta ofertul în scris, în-soțit de 6% vadiu, adică 82,500 Lei, bani sau hârtii de valoare, curatoratului bisericii amintite, cel mai târziu până la 20 Martie a. c. ora 12 din zi, când se va și da în întreprindere biserica.

Planul și preliminarul bisericii se pot studia zilnic în cancelaria parohială Alecuș.

Alecuș, la 16 Februarie 1927.

IOAN GLIGOR
paroh.

ALEXĂ LUP
prim-curator.

(267) 1—1

SALON DE MODĂ
PAUL VESZELY

Calea Avram Iancu, Blaj

Efteptuiește în mod estetic și cu material puțin tot felul de lucrări în branșa croi-toriei de dame.

Pardisic pentru eleve dela 300 — 500 Lei

„ „ „ dame „ 500—1000 „

Transformări din vechiu 25% majorare de preț.

Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până nu se va convinge de prețurile mele.

Se găsec tot aici 2 camere, bucătărie și cămară de închiriat.

(270) 1—12

Preții!

Invățători!

Comandați

LA LIBRARIA ANCA

CLUJ

„Cărarea Fericirii“

Carte de rugăciuni de preotul G. MĂNZAT. Conține 368 pag. cu 26 capitole mari și diferite rugăciuni la orice ocaziune, fiind aprobată de P. S. dl episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu sub Nr. 581-1925.

Legată în carton tare pentru școlari 85 Lei.

> > pânză fină cu cruce aurită 140 >

> > piele lux, pe hârtie velină 280 >

> > > > șcl. pentru dame 350 >

Nou!

Nou!

„Domnului să ne inchinăm“

Carte de rugăciuni pentru elevi în leg. tare lei 25.

Prediei la morți 60 Lei

Prediei p. postul mare

50.— Lei

Teatre populare 15—30 Lei.

școlare 15—30 Lei.

Monoloage și dialoge

10—15 Lei.

Album de modele românești (250 motive) 100 Lei.

Porto recomandat costă 15—30 Lei.

Mare depozit de clopote

dela 25 kg. în sus. Ornate bise-riești. Odăjdii. Prapori etc.

CEREȚI PREȚURENT DETAILAT.

(202) 3—20

Se caută

doi funcționari

la „Patria“, bancă pentru Credit, Comerț și Industrie, Blaj. Reflec-tanții vor avea să producă cer-tificat despre absolvirea unei școale superioare de Comerț pre-cum și certificat de practică.

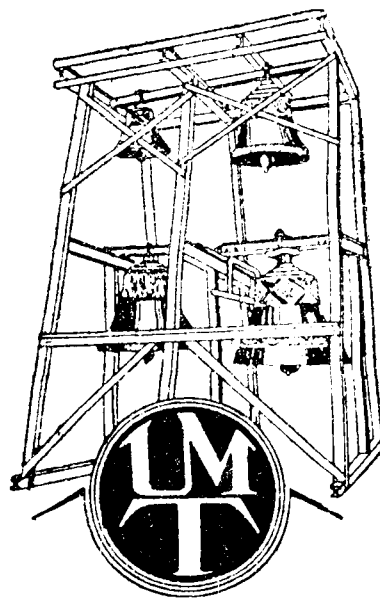
Retribuțiile după învoială

DIRECȚIUNEA.

(268) 2—3

UZINELE METALURGICE TIMIȘOARA S. P. A.

Timișoara, IV. Str. A. Mureșanu 3.
Telefon 23—42.

(1) 3 3

CLOPOTE

din materi-1 de prima calitate, scaune de fer, armonice și acord perfect.

Rugăm, cereți oferte și informațiuni detaliate gratuit

Turnătorie de clopote și metal.

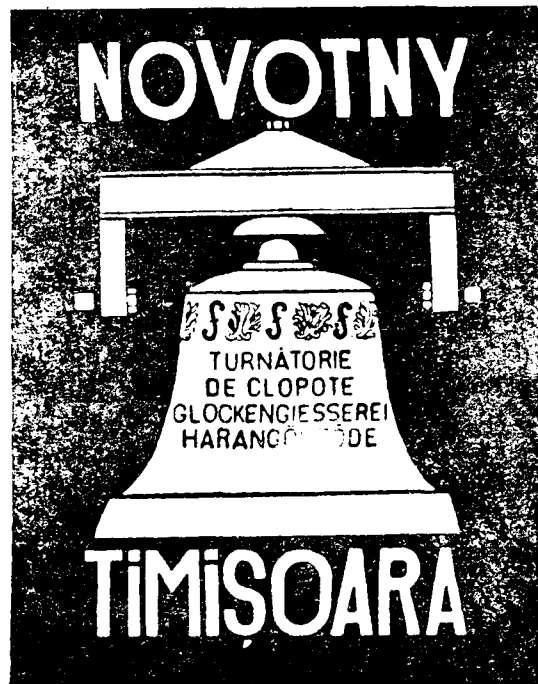
SCHIEB & KAUNTZ

SIBIU Str. Gării 15.

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu, efteptuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale.

(205) 27—52

Strada Lunei 4. Fondat în 1872.

Turnătorie de clopote cea mai mare din țară.